

Eén toets voor alle scholen, om te zien of ze goed bezig zijn

Vlaamse leerlingen zullen vier keer in hun schoolloopbaan een centrale toets afleggen om na te gaan in hoeverre ze de eindtermen echt beheersen. Niet om daar zelf punten op te krijgen, wel hun school. Want die toets is een objectief meetinstrument om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en wordt ingevoerd vanaf 2023, meldt Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA). "Historisch", zegt onderwijsexpert Wouter Duyck (UGent). *SILKE REMMERY*

Aan het einde van het vierde en zesde leerjaar, en aan het einde van het tweede en zesde middelbaar: op die momenten zullen leerlingen in het middelbaar vanaf 2023 en in de lagere school vanaf 2024 een centrale toets voorgeschoteld krijgen. De toets meet in hoeverre leerlingen de eindtermen beheersen en hoezeer scholen erin slagen om leerwinst te boeken, en gaat ook na waar de problemen zich situeren.

"Had zo'n toets in coronatijden al bestaan, dan hadden we helder kunnen zien bij welke scholen zich een probleem voordoet", zegt de woordvoerder van Ben Weyts. "Met die toets kunnen scholen zich vergelijken met andere in de stad, de provincie en over heel Vlaanderen, zodat ze weten wat hun werkpunten zijn. Tot nu toe bestond daar geen objectief meetinstrument voor, terwijl in andere OESO-landen zo'n toets de normaalste zaak van de wereld is."

Een onafhankelijke instantie moet de toets nu opstellen. Hoe die er zal uitzien? Volgens onderwijsexpert en cognitief psycholoog Wouter Duyck zal hij vooral polsen naar generieke domeinen als Nederlands of wiskunde, op maat van de verschillende onderwijsvormen als ASO en TSO. Duyck pleit al drie jaar voor zo'n gestandaardiseerde toets. "De leerprestaties van onze leerlingen blijven achteruitgaan, dus is het tijd om te kijken welke scholen het wel en welke niet goed doen. Daarom ben ik voorstander van de toets, want die gaat over leerwinst: wat kunnen

leerlingen als ze binnenkomen en wat als ze weer buitengaan? Zo kunnen scholen met kwetsbare leerlingen het net zo goed of zelfs beter doen dan witte colleges die vooral slimme leerlingen binnenrijven, maar waar de school zelf weinig moeite voor heeft moeten doen."

Spiegel

Volgens Duyck is de gestandaardiseerde toets de belangrijkste verandering in ons onderwijs van de laatste decennia. "Het ging al vaak over eindtermen en over

WOUTER DUYSCK
ONDERWIJSEXPERT

"De toets meet leerwinst: wat kunnen leerlingen als ze binnenkomen en wat als ze weer buitengaan?"

slechte leerprestaties, maar we krijgen het tij niet gekeerd. Deze toets is historisch, omdat hij scholen een spiegel voorhoudt: doen ze het goed of niet?"

Katholiek Onderwijs Vlaanderen, dat zich in het verleden veeleer kritisch uitliet uit vrees dat scholen hun leerlingen louter op dergelijke testen zouden voorbereiden, kan er zich nu ook wel in vinden. "Het doel moet zijn om scholen hiermee te helpen bij hun kwaliteitsbeleid, niet om er gevolgen aan te koppelen voor individuele leerlingen. Als die testen data opleveren waar scholen mee aan de slag kunnen om hun kwaliteitsbeleid aan te scherpen, dan kan dit werken."

VOORWAAR

In enkele weken tijd vertrekken liefst

Het wordt druk op Mars. China, de Verenigde Staten en zelfs de Verenigde Arabische Emiraten willen nog voor het einde van de maand een raket lanceren richting de planeet. "Er is een enorme fascinatie voor Mars. Elke missie is een stap dichterbij de grote kolonisatie", zegt Koen Geukens van Volkssterrenwacht Urania. *LUKAS OP 'T EYNDE EN ANTON GOEGBEUR*

Wat staat er de komende weken op het ruimteprogramma?

Drie verschillende raketten sturen de komende weken satellieten, wagentjes en zelfs een helikopter naar Mars. Het is geen toeval dat die lanceringen elkaar zo snel opvolgen. Slechts eenmaal om de twee jaar is er een korte periode waarin Mars en de aarde zo dicht bij elkaar staan dat een missie mogelijk is. Ook de Europese ruimteorganisatie ESA had samen met Rusland een missie gepland deze zomer, maar door de corona-uitbraak kon een probleem met de parachutes niet tijdig verholpen worden. De missie werd uitgesteld tot 2022.

China, de VS en de Emiraten kregen hun huiswerk wel op tijd af. Alle drie willen zij over zeven maanden Mars bereiken. De Chinezen, die in 2011 een lancering in samenwerking met Rusland zagen mislukken, sturen een satelliet, landingsmodule én marswagentje. De Emiraten komen met de allereerste weersatelliet *Hope*, terwijl de Amerikanen met *Perseverance* (Volharding) een nog grotere marsrover én een kleine helikopter genaamd *Ingenuity* (Vindingrijkheid) op verkenning willen sturen.

Vanwaar de Arabische interesse?

De Emiraten zijn relatieve nieuwkomers. Ze hebben pas sinds 2014 een eigen agentschap dat vorig jaar een eerste Arabische astronaut naar het Internationaal Ruimtestation stuurde. Dat is klein bier vergeleken met deze marsmissie. In slechts zes jaar tijd werd de lancering voorbereid, terwijl Marsmissies normaal tien tot twaalf jaar voorbereiding vragen.

"Ze weten dat de olie niet voor eeuwig uit de bodem zal spuiten", zegt astrofysicus Nancy Vermeulen, die ooit een simulatiemissie in de woestijn van Utah leidde. "Met zo'n vooruitstrevende missie zetten de Emiraten zichzelf op de kaart als kennishub én inspireren ze een nieuwe generatie ingenieurs en technici."

De Emiraten verwachten dat in het zog van de Marsmissie tal van innovatieve spin-offs zullen ontstaan die de economie blijven voortstuwten, ook als het olietijdperk ten einde is gekomen. "De ruimtevaart van de jaren 60 en 70 is hun voorbeeld", zegt Vermeulen. "De innovaties van toen hebben geleid tot de chips en laptops die we vandaag allemaal gebruiken."

Wat wil China bereiken?

Twee jaar geleden haalde het Chinese ruimtevaartprogramma het wereldnieuws met een allereerste landing op de achterkant van de maan. Zelfs de Amerikanen waren hier nooit in geslaagd. Een nieuwe ruimterace ging van start, maar spannend is die niet, zegt de Nederlandse sterrenkundige Marc Klein Wolt (Radboud Universiteit). In 2018 werkte hij samen met het Chinese maanprogramma. "China gaat ongelofelijk snel. Ze zullen de race gaan leiden en winnen."

China bereikt in korte tijd waar de VS vele jaren en zelfs decennia voor nodig had. "Als ze slagen in deze missie, dan zie ik ze daar ook wel een basis gaan bouwen. De eerste mens op Mars zou weleens een Chinees kunnen worden", zegt Klein Wolt. De torenhoge Chinese ambitie draait volgens de sterrenkundige in de eerste plaats om prestige. "Ze willen voorop lopen, gezien worden als dominant en vooruitstrevend." Daarbij sluit het land internationale samenwerking niet uit. Voor de wetenschappelijke poot van het verhaal durft China wel over de grenzen te kijken. "Europa is interessant om de kennis die hier aanwezig is. En zij hebben de middelen om 'ons' snel de ruimte in te krijgen."

Wat kunnen de komende missies ons leren over Mars?

Leven of geen leven op Mars? De vraag houdt de wetenschap al jaren bezig en staat ook centraal in de drie Marsmissies. "De Amerikaanse Marswagen zal zoeken naar indicatoren van leven of uitgestorven leven en zal bodemonsters verzamelen", zegt Koen Geukens, die op 30 juli live verslag

Vertrouw de anderen wat vaker, je hart zal je dankbaar zijn

Mensen die andere mensen vertrouwen, leven langer dan mensen die dat minder vaak doen. Het is de korte samenvatting van een studie die opgezet werd door de universiteit van Stockholm. Bijna 24.000 mensenlevens werden onder de loep genomen, om te zien hoezeer vertrouwen in anderen van invloed kan zijn op de levensverwachting.

De studie wijst op een signi-

ficante invloed. Zo zou je tot 13 procent minder kans op hartfalen hebben als je vaker anderen vertrouwt. Volgens de onderzoekers heeft het goede zien in anderen als gevolg dat je makkelijker met de eigen ups en downs om kan. Vaker achterdochtig of wantrouwig zijn, stuwt het cortisolgehalte omhoog, wat hartklachten kan uitlokken. Een algemene bevinding is dat mannen vaker dan vrou-

wen vertrouwen hebben in anderen. Getrouwde en oudere mensen zijn ook vaker vertrouwend dan wantrouwig.

De studie stelt dat er een helder overlevingsvoordeel zit aan het goede zien in de andere. Toch wijst onderzoeker Alexander Miething erop dat een portie cynisme soms ook van pas kan komen om mensen te herkennen die net misbruik willen maken van uw vertrouwen. (kxbz)